

Där nästan allt är möjligt

Bild(nings)pedagogiska perspektiv på folkhögskolors konstkurser

Tova Björkquist, Skarpnäcks folkhögskola
Forskarskolan för folkhögskolans lärare
Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, IPKL
Göteborgs universitet

Där nästan allt är möjligt

Samtidskonstnärliga undervisningspraktiker på
folkhögskolors konstkurser

Tova Björkquist

Syfte

Studiens syfte är att utveckla kunskap om undervisningspraktiker i samtidskonst på folkhögskolors konstkurser med fokus på hur denna praktik tar form, framträder och erfars.

Bakgrund

Samtidskonst - tydliggör studiens fokus på mer experimentella och konceptuella metoder än på hantverkskunnande.

I kombination med folkhögskolans frihet från läroplaner.

"Lärare som använder konstvärldens terminologi och är medvetna om innebörder och koder är enligt min bedömning mera öppna för att undervisa om eller i samtidskonst. En tillit till den egna kompetensen resulterar i ett mod att våga provocera rådande normer." (Jonsson Widén, 2016, s. 210)

Metoder

Urval

Genom konstkursers presentationer på
folkhögskola.nu

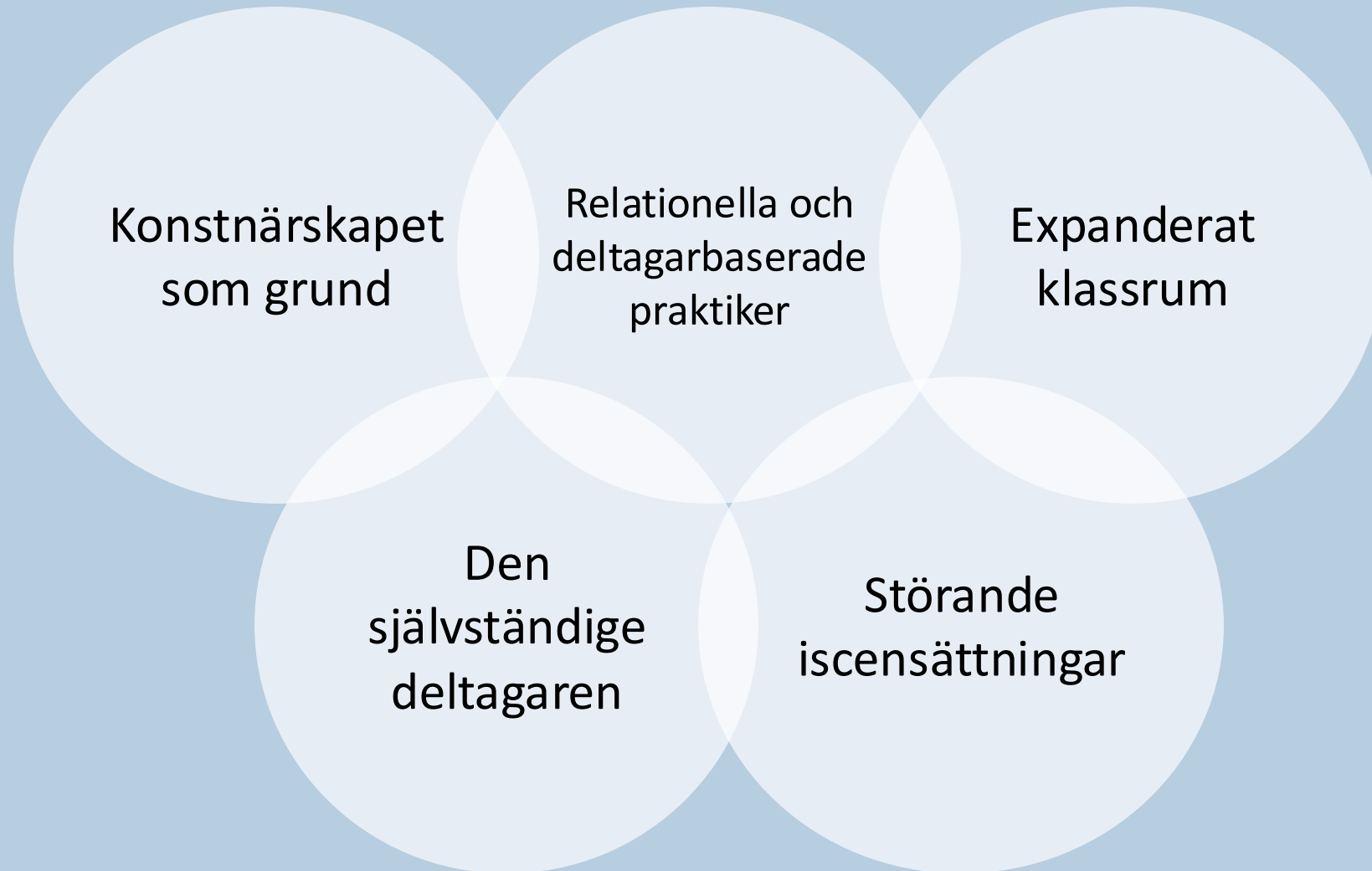
Fokusgruppintervjuer med konstlärare
(Zoom)

Fältbesök – på Norrdalens folkhögskolas konstkurs
samt Stadsgårdens folkhögskolas konstkurs, förlagd
utomlands

Deltagarintervjuer – genom fotoelicitation

Resultat tematisk analys

Konstnärskapet som grund

Material och idéer i samspel

Utifrån lärarens idéer och kunskaper

Vi har kanske en lite mer trevande approach...ibland blir det skitbra och ibland mindre bra, men jag tror vi är ganska bra på att navigera det rätt och se, att man är lite ödmjuk kring det/---/om det ska funka i den här rollen så behöver man kunna experimentera.

Det märkbara – bortom mätbarhetens logik

Spår av tidigare övningar visar effekter

Frihet i folkhögskolans kontext

Tillit och möjligheter

Relationella och deltagarbaserade praktiker

Samtal och delningskultur som pedagogisk praktik

”De viktigaste lärarna de har är klassen och varandra.”

”Synliggöra verk, inte som isolerade öar, utan i relation till världen och samhället”

Mellanmänniskliga möten och omtanke

När oväntade livssituationer händer bortom konsten

Friktion, spänning, sårbarhet i relationella praktiker

”Vi hade inte så mycket till val utan det var en kurs”

Ett expanderat klassrum

Platsen som medskapare

Fältbesökens olika former, förutsättningar utifrån plats.

På upptäcktsfärd i konstvärlden

Mellan socialisation och kritiska perspektiv

Världen i folkhögskolan

Made in India...made in Vietnam...Made in China

Framträda genom konst i offentligheten

Tillför en *handling* till tillverkning av ett verk

Den självständige deltagaren

Rörelse mot självständighet: Från styrning till egna projekt

Tre exempel

Avskolning och förväntad olydnad

Vad händer när normbrott blir norm?

Självständighet och autonomi, radikalt eller nyliberalt?

Störande iscensättningar

Pedagogiska kollisioner med det invanda

Walk and Draw

Felanvändning som konstnärlig metod

Från tingets tilltänkta nytta till något annat

Regisserade avbrott – strategier för friktion

Bryta det linjära, svara an på det oväntade

Materialets motstånd och agens

Teoretiska perspektiv

Gert Biesta

Villkor för subjektifikation, att framträda som subjekt genom handling.

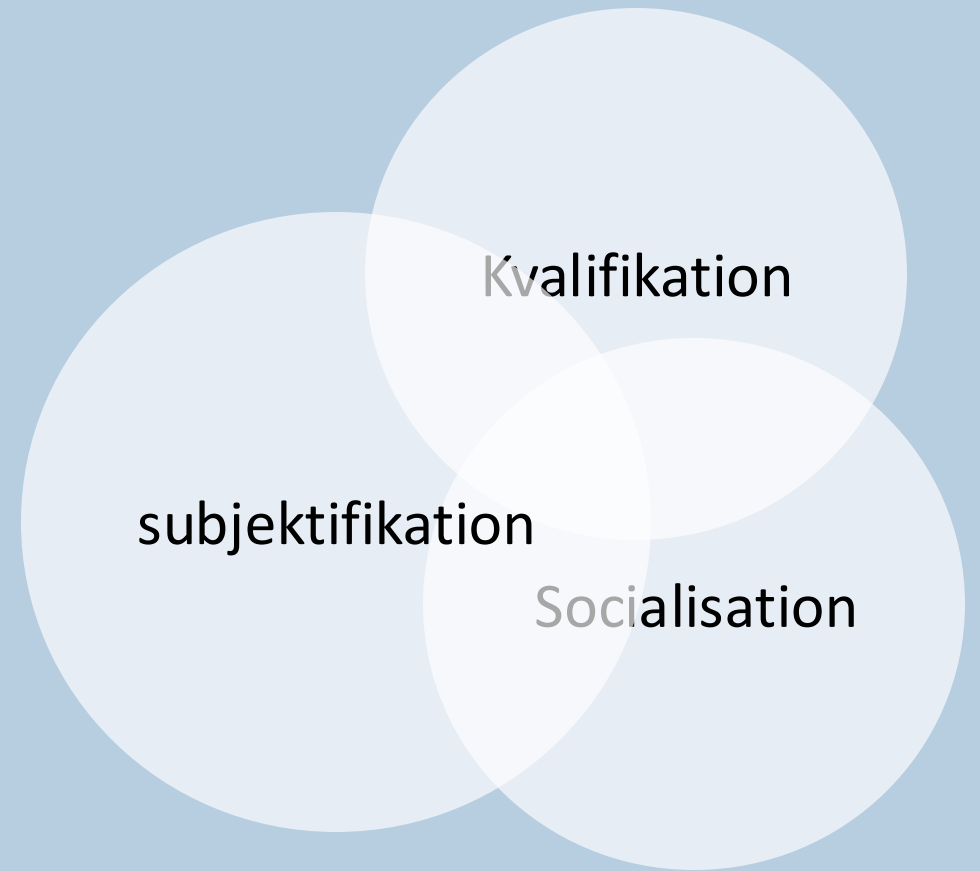
Pluralitet: Handlande sker alltid inför andra, och det är olikheter som gör det politiskt.

Oförutsägbarhet: Handlande kan inte kontrolleras eller säkras, det innebär alltid risk, då du inte vet hur din handling tas emot.

Dissensus - när någon gör något som enligt den rådande logiken inte "hör hemma", när det invanda rubbas och världen kan framträda annorlunda.

Synteser

Sammanvävda funktioner
i relation till materialet i
studien.

Samtidskonstnärliga undervisningspraktiker

Bild(nings)pedagogiska perspektiv

Där nästan allt är möjligt

Bild(nings)pedagogiska perspektiv på folkhögskolors konstkurser

tova.bjorkquist@skarpnacksfolkhogskola.se

Tova Björkquist, Skarpnacks folkhögskola
Forskarskolan för folkhögskolans lärare
Institutionen för pedagogik, kommunikation och lärande, IPKL
Göteborgs universitet

